

מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

י"ג באייר התשפ"א
25 באפריל 2021

חוזר ביטוח 2021-1-6
סיווג: בריאות

תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרקים 2, 3 ו-4 - ביטוח תאונות אישיות

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2(ב) ו-40(ו) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, להלן הוראותיי:

1. כללי

בחוזר 2020-1-8 "תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרקים 2, 3 ו-4 - ביטוח תאונות אישיות" (7.6.2020), אשר עתיד להיכנס לתוקף ביום 1 במאי 2021, נקבע כי מבוטח יהיה זכאי לפיצוי יומי בגין ימי החלמה. במסגרת הליך אישור המוצר נבחנה הטענה כי פיצוי יומי בגין ימי החלמה מייקר באופן משמעותי את גובה הפרמיה. לאחר בחינת הטענה יש לבטל חובת הכיסוי בגין ימי החלמה בפוליסת תאונות אישיות.

2. הוראות

בשער 6 בחוזר המאוחד - בחלק 3 פרקים 2, 3 ו-5 יבואו ההוראות המפורטות בנספח לחוזר זה.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על פוליסות לביטוח תאונות אישיות פרט או קבוצתי, שיונהגו או יחודשו מיום התחילה ואילך.

4. תחילה

תחילתו של חוזר זה ביום 1 במאי 2021 (לעיל - **יום התחילה**).

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

2.1.2. ביטוח תאונות אישיות

סימן א': תכנית לביטוח תאונות אישיות

(א) תכנית לביטוח תאונות אישיות המוצעת על ידי חברת ביטוח תכלול -

1. רובד ביטוחי ראשון הכולל את כל הכיסויים הבאים:

(א) מוות;

(ב) נכות צמיתה;

(ג) שברים וכוויות;

(ד) ימי אשפוז;

(ה) ימי החלמה.

2. למרות האמור בסעיף קטן (א)(1) -

(א) התגלה אגב הליך צירוף לביטוח תאונות אישיות פרט כי קיים ברשות המועמד לביטוח ביטוח חיים - סיכון בלבד, לא תכלול תכנית ביטוח תאונות אישיות כיסוי מוות, אלא אם אישר המועמד לביטוח כי הוא מעוניין בכיסוי זה אחרי שהובהר לו על ידי חברת הביטוח שקיים ברשותו ביטוח חיים - סיכון בלבד.

(ב) מבטח או סוכן ביטוח רשאים לשווק למבוטח לאחר שוודאו שאין לו שארים, במסגרת הליך התאמת הצרכים, תכנית ביטוח תאונות אישיות שלא כוללת כיסוי מוות.

3. למרות האמור בסעיף קטן (א)(1) - התגלה אגב הליך צירוף לביטוח תאונות אישיות פרט כי קיים ברשות המועמד לביטוח ביטוח נכות מתאונה לא תכלול תכנית ביטוח תאונות אישיות כיסוי לנכות צמיתה, אלא אם אישר המועמד לביטוח כי הוא מעוניין בכיסוי זה אחרי שהובהר לו על ידי חברת הביטוח שקיים ברשותו ביטוח בגין נכות מתאונה.

4. חברת ביטוח תהיה רשאית להציע כיסויים נוספים מעבר לרובד הביטוחי הראשון באישור הממונה.

5. חברת ביטוח לא תכלול כיסוי בגין תאונה עבור אחד או יותר מהכיסויים המפורטים בסעיפים קטנים 1(א)-(ה) אלא בפוליסת תאונות אישיות שתכלול את כל הכיסויים שצוינו בסעיף קטן (א)(1).

6. על אף האמור בסעיפים קטנים 1(א) ו-4(א) -

(א) חברת ביטוח רשאית לכלול בהרחבה לביטוח בריאות קבוצתי ובפוליסה ייעודית לביטוח כלי רכב חשמליים, רובד ביטוחי לביטוח תאונות אישיות בכפוף להוראות סעיפים קטנים 1(א) ו-2.

(ב) חברת ביטוח רשאית לשווק תכנית הכוללת כיסוי לביטוח מוות מתאונה בלבד או לכיסוי נכות מתאונה בלבד. תכנית כאמור תיקרא "מוות מתאונה" או "נכות מתאונה", לפי העניין, ויחולו עליהם הוראות חוזר זה.

(ב) הכיסויים בביטוח תאונות אישיות יעמדו בהוראות הבאות:

1. מוות

כיסוי למוות שנגרם כתוצאה מתאונה לא יכלול תנאי המתנה את הכיסוי הביטוחי בכך שהמוות נגרם תוך שלוש שנים או פחות ממועד התאונה.

2. נכות

(א) אחוזי הנכות המזכים בפיצוי יקבעו על ידי רופא מומחה על פי הוראות תקנה 11 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956.

(ב) גובה הפיצוי יחושב כמכפלה ישירה של אחוז הנכות המזכה שנקבע למבוטח, כאמור בפסקה (א), בסכום הביטוח המלא, בין אם מדובר במקרה ביטוח אחד או יותר.

- (ג) תכנית לביטוח לא תכלול תנאי שמבדיל בין אופן חישוב גובה הפיצוי שיינתן למבוטח שהתקבל לביטוח כשהוא בעל נכות לבין מבוטח שהתקבל לביטוח ללא נכות; על אף האמור, חברת ביטוח רשאית לכלול תנאי לפיו אופן חישוב גובה הפיצוי לא יכלול נכות שנקבעה באותו איבר טרם ההצטרפות לביטוח.
- (ד) תכנית לביטוח לא תכלול תנאי אשר מתנה את הכיסוי הביטוחי בכך שהנכות נגרמה או התגבשה תוך שלוש שנים או פחות ממועד התאונה.
- (ה) תכנית לביטוח לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין נכות שנגרמה עקב טיפול רפואי; על אף האמור, חברת ביטוח רשאית לכלול בתכנית ביטוח החרגה של נכות שנגרמה כתוצאה מהטיפול רפואי, בתנאי שהמבוטח היה מודע לסיכון הספציפי ממנו נגרמה הנכות, טרם הטיפול הרפואי.
- (ו) תכנית לביטוח לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין צלקת אסתטית.
- (ז) תכנית ביטוח הכוללת תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין נכות נפשית, תכלול תנאי אשר מאפשר כיסוי לנכות נפשית שנגרמה אגב תאונה שגרמה גם לנכות צמיתה פיזית של לפחות 15% המכוסה בפוליסה.
- (ח) תכנית ביטוח לא תכלול כיסוי רק לנכות שנגרמה כתוצאה מקטיעת איבר ותכסה גם נכות תפקודית.
- (ט) תכנית לביטוח תכלול פיצוי בגין כל שיעור נכות מתאונה.
- (י) תכנית לביטוח הכוללת תנאי לפיו שיעור נכות שנקבע על ידי הביטוח הלאומי תשמש גם לצורך קביעת הנכות בתכנית, לא תעכב את תשלומי תגמולי הביטוח עד לקביעת הביטוח הלאומי אם המבוטח מבקש זאת.
- (יא) תכנית ביטוח לא תכלול פיצוי בגין נכות המשולם באופן עיתי אלא אם אישר הממונה אחרת מראש ובכתב.

3. שברים

- (א) תכנית ביטוח לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין מקרה ביטוח שבו נגרם שבר באותו מקום בו כבר היה המבוטח זכאי לפיצוי (שבר חוזר).
- (ב) תכנית ביטוח לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין מקרה ביטוח שבו נגרם שבר חלקי לעצם (שבר 'ענף ירוק').

4. אשפוז

- (א) תכנית ביטוח לא תכלול בכיסוי בגין ימי אשפוז שיפוי בגין הוצאות נלוות לאשפוז.
- (ב) תקופת ההמתנה הנדרשת לשם קבלת פיצוי בגין ימי אשפוז לא תעלה על שני ימים.
- (ג) תכנית ביטוח תכלול פיצוי בגין ימי אשפוז במקרה שבו המבוטח שוחרר מבית חולים למוסד רפואי אחר, ובכלל זה מוסד סיעודי או מוסד שיקומי.

5. ימי החלמה

- (א) תקופת ההמתנה תימנה החל ממועד התאונה ועד למועד הזכאות לקבלת פיצוי בגין ימי החלמה ולא תעלה על שבעה ימים.
- (ב) התקופה המזכה בפיצוי בגין ימי החלמה תחל בתום תקופת ההמתנה או במועד שחרורו של המבוטח מאשפוז, המאוחר מבניהם.
- (ג) הזכאות בגין ימי החלמה תיקבע על ידי רופא מומחה בתחום הרלוונטי שאישר שהמבוטח אינו יכול לעבוד באורח מלא בעבודתו, על אף האמור, יראו מבוטח שלא עבד במועד קרות מקרה הביטוח כמי שלא יכול לעבוד בעבודתו באורח מלא אם רופא מומחה בתחום הרלוונטי קבע שהוא מרותק לביתו כתוצאה מהתאונה.

(ד) – תקופת הזכאות לפיצוי בגין ימי החלמה תסתיים במועד שקבע רופא מומחה כאמור בסעיף קטן (ב) או בתום 3 חודשים ממועד קרות מקרה הביטוח, המוקדם מבניהם.

(ג) על אף האמור בסעיף (ב) חברת ביטוח רשאית לשנות תנאי מהתנאים המפורטים בסימן זה ככל שהשינוי הוא לטובת המבוטח.

סימן ב': תוכן הכיסוי בביטוח תאונות אישיות

(א) הגדרת תאונה

תכנית ביטוח תכלול את ההגדרה הבאה למונח תאונה:

"תאונה" - אירוע פתאומי, שלא תוכנן על ידי המבוטח וגרם לו נזק אשר מכוסה בפוליסה, למעט נזק שנגרם כתוצאה ישירה ממחלה.

(ב) תקופת הביטוח

1. תקופת הביטוח בפוליסת תאונות אישיות לא תעלה על שנתיים.
2. על אף האמור בסעיף קטן (1), תקופת הביטוח בפוליסת מוות מתאונה או נכות מתאונה אשר משווקים כהרחבה לביטוח חיים - סיכון בלבד, תהיה בהתאם לתקופת הביטוח בפוליסת ביטוח החיים או קצרה ממנה.

(ג) הוראות לתנאי הביטוח

1. תכנית לביטוח תאונות אישיות לא תכלול תנאי לפיו שינוי בתחביב או בעיסוק של מבוטח הוא תנאי מהותי בעסקה ושעל מבוטח מוטלת החובה להודיע על שינוי בתחביב או עיסוק כאמור למבטח.
2. תכנית לביטוח תאונות אישיות לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי אלא בגין מקרה ביטוח שאירע במדינת ישראל.
3. תכנית לביטוח תאונות אישיות לא תכלול תקופת אכשרה.
4. תכנית לביטוח תאונות אישיות הכוללת כיסוי מוות או נכות תנקוב, לכל הפחות, בסכום ביטוח של 50,000 ₪.
5. תכנית לביטוח תאונות אישיות לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין מקרה ביטוח שאירע במהלך שירות צבאי; על אף האמור, חברת ביטוח רשאית לכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין מקרה ביטוח שאירע במהלך שירות צבאי ונובע באופן ישיר מפעילות בעלת אופי צבאי.
6. תכנית לביטוח תאונות אישיות תכלול דוגמה מספרית הממחישה את אופן החישוב בגין הכיסויים בהם נדרש חישוב אודות דרגת הנזק וגובה הפיצוי.
7. תכנית לביטוח תאונות אישיות לא תכלול תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין נזק שנגרם כתוצאה מלחץ נפשי או מאלימות מילולית.

3.1.2. ביטוח תאונות אישיות

סימן א': צירוף לביטוח תאונות אישיות

(א) חברת ביטוח לא תשווק ביטוח תאונות אישיות אגב מכירת מוצר ביטוחי אחר או אגב פעולה אחרת; על אף האמור רשאית חברת ביטוח לשווק הרחבה למוות מתאונה או נכות מתאונה אגב מכירת ביטוח חיים - סיכון בלבד; לעניין זה, "פעולה אחרת" - כל פניה למועמד לביטוח או למבוטח, או פנייתו של המבוטח או המועמד לביטוח לחברת הביטוח שלא לצורך מכירת ביטוח או לצורך הוספת כיסוי, הרחבה או כתב שירות לביטוח קיים.

(ב) בתחילת שיווק יזום כאמור בסעיף 4(א) להוראות חוזר ביטוח 2016-1-7 "צירוף לביטוח" (8.6.2016) (להלן - חוזר צירוף לביטוח), יוצג למועמד לביטוח כי מטרת הפנייה היא "מכירת ביטוח תאונות אישיות".

(ג) במסגרת שיחת הצירוף חברת ביטוח או סוכן הביטוח יציינו בפני המבוטח את הבאים -

1. הפוליסה מכסה נזקים שנגרמו כתוצאה מתאונה בלבד ואינה כוללת כיסוי לנזקים שנגרמו כתוצאה ממחלה.

2. הפוליסה אינה מהווה תחליף לפוליסת ביטוח חיים, שכן היא מכסה מוות מתאונה בלבד ולא מוות מכל סיבה.

3. ~~הפוליסה אינה מהווה תחליף לפוליסות אבדן כושר עבודה שכן היא מכסה נזקים בגין ימי אשפוז וימי החלמה למשך שלושה חודשים בלבד.~~

(ד) חברת ביטוח או סוכן ביטוח יציגו למועמד לביטוח דוגמאות אודות הפיצוי הנמוך ביותר והגבוה ביותר בגין כל כיסוי בפוליסה; כך למשל יש להציג למבוטח כי הפיצוי שיינתן לו בגין שבר/נכות, יהיה בין _____ ש"ח (סכום הפיצוי הנמוך ביותר), בגין שבר/נכות _____ (ציון האיבר הנפגע) לבין _____ ש"ח (סכום הפיצוי הגבוה ביותר) בגין שבר/נכות _____ (ציון האיבר הנפגע).

(ה) כללה תכנית ביטוח תנאי לפיו לא יינתן פיצוי בגין מקרה ביטוח שאירע במסגרת שימוש בכלי רכב דו גלגלי, יציינו חברת הביטוח או הסוכן בפני המועמד לביטוח קיומו של חריג כאמור טרם צירופו לתכנית.

(ו) לעניין צירוף קטינים בגיל חינוך חובה - חברת ביטוח או סוכן יציגו למועמד לביטוח כי מי שחייב בחינוך חובה מבוטח בביטוח תאונות אישיות לתלמידים על ידי הרשות המקומית.

(ז) פעולות הצירוף יבוצעו אל מול המועמד לביטוח במישרין על ידי חברת ביטוח או על ידי בעל רישיון כאמור בסעיף 24 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

(ח) למען הסר ספק הוראות חוזר צירוף לביטוח יחולו על כל שלבי המכירה.

סימן ב': בקרה על הליך הצירוף

חברת ביטוח המעוניינת להתקשר בחוזה עם סוכן ביטוח לצורך שיווק פוליסת תאונות אישיות, תברר האם הופסקה בעבר פעילותו עם חברת ביטוח בין היתר עקב ליקוי במכירת ביטוח. החליטה חברת הביטוח להתקשר עם סוכן כאמור, תנמק ותתעד את הסיבות בעטיין ממשיכה בפעילותה עמו למרות זאת.

5.1.2. ביטוח תאונות אישיות

סימן א': יישוב תביעות נכות מתאונה

(א) התקבלה בחברת ביטוח חוות דעת שנקבעה למבוטח מטעם המוסד לביטוח לאומי הקובעת לו נכות, תהיה חוות דעת זו הקובעת לצורך יישוב תביעת הביטוח של המבוטח, לרבות לצורך חישוב סכום הפיצוי, וזאת למעט אם יש בידי חברת הביטוח ממצאים שיש בהם לסתור את ממצאי חוות הדעת הקובעת.

(ב) התקבלה בחברת ביטוח חוות דעת כאמור בסעיף קטן (א) או חוות דעת מטעם רופא מומחה בתחום הרלוונטי לפגיעת המבוטח הקובעת לו אחוזי נכות, לא תדחה חברת ביטוח את חוות הדעת מבלי שבוצעה למבוטח בדיקה על ידי רופא מומחה מטעמה ומבלי ששלחה למבוטח מכתב מנומק הכולל התייחסות, בין היתר, לסיבות שבגינן החליטה לדחות את התביעה ואת הממצאים שיש בידה.

(ג) חברת ביטוח לא תאשר תביעת מבוטח באחוזי נכות מופחתים משיעור אחוזי הנכות שנתבעו בהתאם לחוות דעת שהוגשה על ידי המבוטח, שאינו מבוסס על קביעת רופא מומחה שבדק את המבוטח. לעניין סעיף זה יראו גם בפשרה כאישור תביעת מבוטח באחוזי נכות מופחתים.

משה ברקת

הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

דברי הסבר

לאור הטענה להתייקרות המוצר בעקבות החובה לכיסוי לימי החלמה בפוליסת תאונות אישיות יש לבטל את חובת הכיסוי לימי החלמה ולאפשר לרכוש את המוצר ללא ימי החלמה.